

20. YÜZYILDA OSMANLI

1909	1911	1912	1912 - 1913	1913	1914	1918
31 Mart Olayı	Trablusgarp Savaşı	Uşi Anlaşması	1.Balkan Savaşı	2.Balkan Savaşı	1.Dünya Savaşının Başlaması	1.Dünya Savaşının Bitmesi

SAVAŞ SIRASINDA İMZALANAN GİZLİ ANLAŞMALAR

1915 BOĞAZLAR KONFERANSI	İngiltere + Fransa + Rusya İstanbul, Boğazlar ve Marmara kıyıları Rusya'ya verildi.
1915 LONDRA KONFERANSI	İngiltere + Fransa + İtalya Antalya, Konya, Aydın ve İzmir İtalya'ya verildi.
1916 SKYKES PİCOT ANLAŞMASI	İngiltere + Fransa Adana,Suriye Fransa'ya Irak ve çevresi İngiltere'ye verildi.
1916 MAC MAHON ANLAŞMASI	İngiltere + Araplar Araplara bağımsız devlet olma sözü verildi.
PETRAGRAD SÖZLEŞMESİ	İngiltere + Fransa + Rusya Skykes Picot'u Ruslar onayladı. D.Karadeniz'i Rusya aldı.
1917 SAINT JEAN DE MAURİENNE ANT.	İngiltere + Fransa + İtalya Skykes Picot ve Petragrad anlaşmalarını İtalya onayladı.

NOT: Gizli anlaşmaları Rusya savaştan çıkınca dünyaya duyurdu. Ayrıca Rusya'nın savaştan çekilmesiyle paylaşımlar değişti. Rusya'nın payı olan Boğazlar ortak işgal edildi ve Doğu Anadolu ise Ermenilere verildi. Paylaşımlarda ikinci değişiklik Paris Barış Konferansında yaşandı. Burada İtalya'nın payı olan İzmir Yunanistan'a verildi.

ABD'NİN SAVAŞA GİRMESİ

ABD başlangıçta tarafsız bir ülkeydi. Okyanuslar üzerinde İngiltere ile ticaret yapıyordu. Ancak Alman denizaltıları ABD ticaret gemilerini batırınca ABD İtilaf devletlerinin yanında savaşa girer.

ABD başkanı Wilson savaşa girdiğinde kendi ismiyle Wilson İlkelerini yayımlar.

WILSON İLKELERİ

- Yenenler yenilerden toprak ve tazminat almayacaktır.***
Bu madde; 1.Dünya savaşını bitiren maddedir. Ayrıca İngiltere'nin daha fazla güçlenmesi
 - Devletlerarası gizli anlaşma yapılmayacak, aşırı silahlanmaya son verilecektir.
 - Her millet nüfusunun çok olduğu bölgede kendi devletini kurabilecektir.
Bu madde ile Yunanlılar ve Ermeniler Anadolu'dan toprak iddia etmiştir.
 - Türklerde nüfusunun çok olduğu bölgede kendi devletini kurabilecektir.
 - Dünya barışı için bir örgüt kurulmalıdır.
Sonuç: Paris Barış Konferansından sonra **Milletler Cemiyeti** kurulmuştur.
 - Boğazlar Türklerindir ancak dünya ticaretine açılacaktır.
- ÖNEMLİ:** ABD'nin savaşa girmesi veya Wilson Prensipleri 1. Dünya Savaşını bitiren olaylardır.

PARİS BARİŞ KONFERANSI

TOPLANMA NEDENİ: 1.Dünya savaşında yenen devletler ile yenilen devletler arasında barış anlamalarını imzalamak.

ASIL AMAÇ: Osmanlıyı aralarında yeniden paylaşmak

Paris Konferansı Gelişmeleri;

- Wilson'un istediği barış örgütü olan Milletler Cemiyeti (Cemiyet-i Akvam) kurulmuştur.
- Yunanistan İtilaf Devletlerinin yanında savaşa girmiştir.
NOT: Savaşa en son giren İtilaf devleti YUNANİSTAN'DIR.
- İtalya'nın payı olan İzmir ve çevresi Yunanistan'a verildi.
NOT: İtilaf devletleri arasındaki ilk anlaşmazlıktır. Nedeni Akdeniz ve Boğazların güzergâhında güçlü bir İtalya görmek istememeleridir.
- Sömürgeciliğin yerine Manda ve Himaye fikri kabul edilmiştir.

Konferans Sonunda :

Almanya → Versay Anlaşması
Avusturya → Sen Jermen Ant.
Macaristan → Trianon Ant.
Bulgaristan → Nöyyi Ant.
Osmanlı → SEVR ANTLAŞMASI

Bu dört ülke ile barış imzalandı. Ancak Osmanlının barışı henüz paylaşımlar yapılmadığından sonraya bırakıldı.

1.DÜNYA SAVAŞININ SONUÇLARI

- Dünya haritası yeniden belirlenmiştir.
- İmparatorluklar parçalanmış ve milli (ulusal) devletler kurulmuştur.
- Yeni rejimler ortaya çıkmıştır. (Faşizm, Nazizm, Sosyalizm)
- Sömürgeciliğin yerini Manda ve Himaye fikri almıştır.
- Savaşlarda ilk kez uçak kullanılınca cephe gerisini koruma fikri ortaya çıktı. Bu durum da sivil Savunma Örgütlerinin kurulmasını sağladı.
- En kârlı çıkan devlet, İngiltere olmuştur.
- Azınlık sorunları gündeme gelmiştir.

1DÜNYA SAVAŞINDAN SONRA KURULAN DEVLETLER

* Polonya, Letonya, Estonya, Avusturya, Macaristan, Yugoslavya, Çekoslovakya vb.